Aan: College van Gedeputeerde Staten
Provincie Zeeland
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Datum: 8 maart 2019

Betreft: Vragen ingevolge artikel 44 van het reglement van orde van de Statenleden Ralph van Hertum en Kees van den Berge over behoud van cultureel erfgoed in de provincie Zeeland

Toelichting
Op 21 september 2018 is een motie van de SGP- en de PvdA-fractie met betrekking tot het behoud van beeldbepalende kerkgebouwen unaniem ondersteund. In die motie werd onder andere opgeroepen om door gemeenten kerkenvisies te laten opstellen. Nu geld van het Rijk beschikbaar hiervoor is, verlangen wij een verbindende en initiërende rol van de provincie bij het opstarten van gemeentelijke kerkenvisies. Daarna willen we een Zeeuwsbrede kerkenvisie, waar toekomstig beleid op kan worden gemaakt. Beleid waarbij de religieuze, educatieve, duurzame, recreatieve, economische en culturele waarden van de kerkgebouwen centraal staat.

Uit contacten van de laatste maanden met kerkbesturen, gemeentebestuurders en Erfgoed Zeeland blijkt dat het probleem toch nog wat lastiger is dan wij aanvankelijk dachten. Naar aanleiding van een aantal wijzigingen in onder andere het landelijk beleid met betrekking tot cultureel erfgoed, hebben wij een aantal vragen om meer duidelijkheid te krijgen in de gevolgen van de wijzigingen van bijvoorbeeld landelijke subsidieregelingen voor provinciaal en gemeentelijk beleid. Als ook voor particulieren, stichtingen of kerkbesturen, die eigenaar zijn van cultureel erfgoed of dit beheren.

Subsidieregeling instandhouding monumenten (Sim)
Op 15 februari 2019 is door de Minister van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap (OCW) de subsidieregeling voor woonhuis-rijksmonumenten gepubliceerd. Deze regeling vervangt de fiscale aftrek voor monumenten die per 1 januari 2019 is vervallen. Hiermee zijn er nu twee subsidieregelingen voor eigenaren van rijksmonumenten: de nieuwe regeling en de Sim voor eigenaren van rijksmonumenten zonder woonfunctie.

1. Heeft uw college inzicht in de mate waarin de Sim wordt benut door de eigenaren van rijksmonumenten en de wijze(n) waarop eigenaren hierover worden voorgelicht?
2. Kunnen Gedeputeerde Staten inzicht geven in het aantal aangevraagde en niet-aangevraagde subsidies in de periode 2013-2018 en welke subsidiebedragen toegekend zijn voor de provincie Zeeland en hoe groot het bedrag (bij benadering) is dat is misgelopen door niet aangevraagde Sim-subsidies?
3. Hoe denken Gedeputeerde Staten het benutten van de landelijke subsidiemiddelen voor de instandhouding van monumenten te optimaliseren?

Interbestuurlijk toezicht (IBT)
Bij diverse gemeenten in Zeeland lijkt er momenteel sprake van een gebrek aan capaciteit, kennis en kunde op het terrein van het gebouwde erfgoed. Tot 2013 werden hiernaar door de Erfgoedinspectie onderzoeken verricht. Sinds de invoering van de Wet revitalisering generiek toezicht (RGT) lijkt er sprake van een afnemende interesse voor de, deels verplichte, taakuitoefening van gemeenten op dit terrein.

4. Herkent het college zich in het beeld dat de capaciteit, kennis en kunde op het gebied van het gebouwde erfgoed bij de Zeeuwse gemeenten onder de maat is?
5. Kan het college aangeven wat het zou willen doen om de kennis, kunde en capaciteit bij de Zeeuwse gemeenten te ondersteunen?

6. Zijn Gedeputeerde Staten bekend met haar kerntaak Interbestuurlijk toezicht (IBT) op gemeenten, waterschappen en gemeenschappelijke regelingen, zoals deze voortvloeit uit de Wet RGT die uitgaat van het vertrouwen dat een bestuurslaag zijn taken goed uitvoert?
7. Hoe denken Gedeputeerde Staten dit instrument in te zetten voor de reeds bij gemeenten geconstateerde tekorten aan capaciteit, kennis en kunde op het gebied van het gebouwde erfgoed?

Erfgoed Deal
Op 22 juni 2018 verscheen de beleidsbrief Erfgoed Telt van de Minister van OCW. Inmiddels is bekend gemaakt dat de Minister een Erfgoed Deal heeft ondertekend samen met vele partijen waaronder het Interprovinciaal Overleg (IPO).

8. Is het college bekend met de Erfgoed Deal en zo ja, wat is de ambitie van het college om een Zeeuwse aanvraag op te stellen en in te dienen en op welke onderwerpen zou deze aanvraag betrekking moeten hebben?
9. Is het college bekend met de opvattingen van de Minister van OCW over vrijwilligers in de erfgoedsector? Is het college bereid om de Zeeuwse vrijwilligersorganisaties op eenzelfde wijze steun te geven?
10. Is het college zich van bewust dat het vakmanschap op het gebied van het in stand houden van monumenten in Zeeland, met slechts één gecertificeerd aannemersbedrijf, zeer beperkt is?
11. Welk belang hecht het college aan religieus erfgoed en op welke wijze denkt het college de aangenomen motie ten aanzien van beeldbepalende kerkgebouwen, ontvangen op 21 september 2018, uit te gaan voeren?
12. Hoe wil het college de Zeeuwse gemeenten stimuleren om een kerkenvisie op te stellen, wetende dat er bij het Rijk een decentrale uitkering mogelijk is om deze op te stellen?

Borgen van cultureel erfgoed in Omgevingsvisie en Omgevingsplan
De Minister van OCW hecht veel waarde aan het borgen van cultuurhistorie in de omgevingsvisies en omgevingsplannen van andere overheden.

13. Welke concrete regelingen (financieel en ruimtelijk) wil het college verbinden aan de in het Omgevingsplan opgenomen boerderijen en binnen welk tijdsbestek kunnen deze regelingen geconcretiseerd worden?
14. Welke concrete maatregelen (financieel en ruimtelijk) willen Gedeputeerde Staten verbinden aan het in stand houden van maritiem en industrieel erfgoed en molens?

Hoogachtend namens de Statenfracties van de PvdA en de SGP,

Kees van den Berge (SGP) en Ralph van Hertum (PvdA)